

KÚRIA

Bfv.III.1.040/2015/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2016. január 13. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A zaklatás vétsége miatt F. G.-né (született M. E.) ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Járásbíróság 11.B.534/2013/18. számú, illetőleg a Veszprémi Törvényszék 1.Bf.143/2014/7. számú határozatait hatályában fenntartja.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az előterjesztő, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Veszprémi Járásbíróság a 2014. január 7-én kelt 11.B.534/2013/18. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli zaklatás vétségében [2012. évi C. törvény - a továbbiakban: Btk. - 222. § (1) bekezdés]. Ezért a terheltet halmazati büntetésül 4 hónapi szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban határozta meg, azonban annak végrehajtását 2

évi próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy a terhelt a szabadságvesztésből - végrehajtásának elrendelése esetén - legkorábban annak kétharmad részének letöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Egyúttal elrendelte a terhelt pártfogó felügyeletét, és külön magatartási szabályként előírta, hogy R.-né P. J. és F.-K. R. sértettektől tartsa távol magát, és velük közvetve vagy közvetlenül se lépjen kapcsolatba.

A terhelt és védőjének fellebbezései alapján eljárva a Veszprémi Törvényszék a 2015. február 17-én kihirdetett 1.Bf.143/2014/7. számú ítéletével a terhelt terhére rótt cselekményeket az 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: korábbi Btk.) 176/A. § (1) bekezdése szerint minősítette, valamint mellőzte a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítéletben megállapított tényállás lényege a következő:

A terhelt a vele egy sorházban lakó R.-né P. J.-t 2005. évtől kezdve rendszeresen „bunkónak, szemétnak, primitívnek, libalujzának”, 2012. év nyarától pedig „kurvának” nevezte az együttéléssel szükségszerűen együtt járó, valamint a városban történt véletlenszerű találkozásai alkalmával. A terheltnek a sértettel szembeni sértegetései, gyalázkodó megjegyzései 2012 nyarán ismét napi rendszerességgé váltak. A tartós háborgatás miatt a sértett arra kényszerült, hogy mindennapi életvitelén is változtasson, a saját kertjében csak a terhelt távollétében tartózkodjon, és lakásából is elsősorban olyankor távozzon, amikor azt a terhelt nem észlelheti.

R.-né P. J. sértett a zaklatás vétsége miatt joghatályos magánindítványt terjesztett elő.

A terhelt az ugyanazon sorházban lakó, kisgyermek gondozása miatt tartósan otthon lévő F.-K. R. sértettet - alkalmanként kisgyermek jelenlétében - „hülyének, kurvának, buta libának” nevezte az együttéléssel szükségszerűen együtt járó találkozásai alkalmával, amely károsan befolyásolta a beszédfejlődés késői szakaszában lévő kisgyermekeket is; a trágárságokat ismételni kezdték. A terhelt egy alkalommal a sértett két és fél éves gyermekének azt mondta: „hülye, buta gyerek, az anyád is buta”.

A sértettnek napi rendszerességgel kellett elviselnie a terhelt sértegetéseit, aki rendszeres kapcsolatfelvétellel törekedett vele; nemcsak véletlenszerű találkozásai alkalmával szidalmazta, hanem azt is figyelte, mikor hagyja el a sértett a lakását. Ezért az eljárás során több alkalommal kellett vele szemben távoltartást elrendelni, a sértett tartós háborgatása ellen csak a 2012. október 30. és 2013. január 31. napján elrendelt 60-60 napi távoltartással

lehetett fellépni.

F.-K. R. sértett a zaklatás vétsége miatt joghatályos magánindítványt terjesztett elő.

A bíróság ügydöntő határozata ellen a terhelt védője a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjára alapítva terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Ebben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését indítványozta.

Indokai szerint az elsőfokú bíróság joghatályos magánindítvány nélkül folytatta le az eljárást, és állapította meg a terhelt büntetőjogi felelősségét.

F.-K. R. sértettnek a rendőrségre 2012. június 13-án eljuttatott beadványa ugyanis - a védő álláspontja szerint - nem minősül magánindítványnak; bejelentésében a sértett nem kéri az eljárás megindítását, és nem nyilatkozik abban a körben, hogy a feljelentett személy büntetőjogi felelősségre vonását kívánja-e.

Ezt követően F.-K. R. sértett csak a 2012. augusztus 30., R.-né P. J. pedig a 2012. szeptember 3. napján tartott tanúkihallgatása során terjesztett elő magánindítványnak tekinthető nyilatkozatot, azonban az ezeket megelőző 30 napon belül az irányadó tényállás szerint sem történt semmiféle büntetendő cselekmény a terhelt részéről.

Az indítvány annyiban osztotta a másodfokon eljáró bíróság álláspontját, hogy csak a 2012. május 13. napját megelőzően elkövetett terhelti cselekmények értékelhetőek büntetőjogilag, de hozzátette: azok is csak akkor, ha az említett, 2012. június 13-án érkezett beadvány joghatályos magánindítványnak minősülne.

Észrevételezte a védő: az elsőfokú ítéleti tényállás szó szerint azt tartalmazza, hogy R.-né P. J. sértett a zaklatás vétsége miatt joghatályos magánindítványt nem terjesztett elő. Ezzel védőként egyetért. Ugyanakkor a tényállás következő mondatát - mely azt rögzíti, miszerint R. Gy. a rágalmazás vétsége miatt joghatályos magánindítványt terjesztett elő - már iratellenesnek tartotta.

Összegezve: a védő álláspontja szerint a 2012. június 13-án érkezett beadvány nem minősül joghatályos magánindítványnak, a későbbi magánindítványok pedig elkésettek.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1152/2015/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak, és a támadott határozatok hatályában való fenntartására tett indítványt.

Kiemelte: az irányadó tényállás szerint R.-né P. J.-nek a terhelt

általi háborgatásai 2005. évtől kezdődtek, majd - a másodfokú bíróság által pontosított tényállás szerint - a terhelt sértegetései és gyalázkodásai 2012 nyarától váltak napi rendszerességgé. A sértegetés tehát az említett nyár teljes időszakán, és azon túl is tartott. Ehhez képest a szeptember 3-án előterjesztett magánindítvány nem elkésett.

F.-K. R. esetében azt tartalmazza a tényállás, hogy a terhelt 2009. óta folytatta vele szemben a terhére rótt magatartását, az ellen csak a 2012. október 30. és 2013. január 31. napján elrendelt távoltartással lehetett fellépni.

Ebből levonható az a következtetés, hogy - az ugyancsak napi rendszerességgé - háborgatás a magánindítvány 2012. augusztus 30-i megtételekor is folyamatosan tartott.

Ugyanakkor kitért a Legfőbb Ügyészség arra is: tartalmilag joghatályos magánindítványnak minősül az F.-K. R. és a társasház többi lakója által aláírt, a V.-i Rendörkapitányság vezetőjének címzett, 2012. június 13-án érkezett beadvány is.

Abban - az ügyészi álláspont szerint - a sértett pontosan megjelölte, hogy milyen cselekményt, és ki követett el a sérelmére, továbbá - arra hivatkozással, hogy a korábbi békés megoldások nem vezettek eredményre - a rendőrség eljárását kérte vele szemben. Ezzel pedig tartalmilag az F. G.-né elleni büntetőeljárás megindításának, büntetőjogi felelősségre vonásának a kívánalmát fejezte ki. A magánindítvány formához nem kötött, joghatályosságának nem feltétele, hogy az szó szerint tartalmazza az elkövető „megbüntetésének kérését”.

Ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség utalt arra is, hogy az említett beadvány tartalmazza: F. G.-né minden szomszédot hasonló módon, indok nélkül sérteget. Azt a ház több más lakója - köztük R.-né P. J. is - aláírta. Így az ügyben érintett másik sértett vonatkozásában is megállapítható, miszerint megjelölte, hogy ki és milyen cselekményt követett el vele szemben, továbbá kifejezte a terhelt büntetőjogi felelősségre vonása iránti igényét. Időben e bejelentés is illeszkedik a cselekmény elkövetési időszakához, ennél fogva az említett beadvány a R.-né P. J. sérelmére elkövetett cselekmény tekintetében is joghatályos magánindítványnak minősül.

Az ügyészi álláspont szerint az is megállapítható az irányadó tényállásból, hogy a terhelt valamennyi magánindítványt megelőző 30-30 napos időszakon belül háborgatta a sértetteket. A felülvizsgálati indítvány ugyanakkor pontatlanul hivatkozik a másodfokú bíróság azon megállapítására, miszerint a terhelt terhére csak a 2012. május 13. napja előtti időszakban kifejtett magatartása értékelhető büntetőjogilag.

A törvényszék ítélete 4. oldalán ugyanis azon álláspontját fejtette ki, miszerint a büntetőeljárás megindulására irányuló beadványnak a nyomozó hatósághoz érkezését megelőző 30. naptól kezdődik a büntetőjogi szempontból figyelembe vehető időszak, ezért éppen a 2012. május 13-át megelőző terhelti cselekmények nem értékelhetők büntetőjogilag, „csak előzményként vehetők figyelembe”.

A törvényszék tehát egyrészt a 2012. május 13. és június 13., illetve – kizárólag R.-né P. J. tekintetében – a 2012. augusztus 3. és szeptember 3. napja közötti időszakot tartotta büntetőjogilag értékelhetőnek.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint azonban ez a megállapítás téves. Mind a korábbi Btk. 176/A. § (1) bekezdésében, mind a jelenlegi Btk. 222. § (1) bekezdésében foglalt bűncselekmény természetes egység, az egyes rész-cselekmények nem önmagukban, hanem együttesen vezetnek a sértett rendszeres vagy tartós háborgatásához. Az egyes rész-cselekmények önmagukban nem lehetnek a büntetőjogi felelősségre vonás alapjai, így a magánindítvány hiánya – mint büntethetőséget kizáró ok – sem vizsgálható rész-cselekményenként.

Ezért a magánindítvány joghatályossága nemcsak a 30 napon belül elkövetett rész-cselekményekre, hanem az azoknál korábbi, de ugyanazon törvényi egység részét képező háborgató magatartásokra is kiterjed (abban az esetben is, ha a sértett kezdettől fogva tisztában van az elkövető személyével).

Az ügyészi átiratban foglaltakra a védő írásbeli észrevételt tett. Ebben fenntartotta: az F.-K. R. sértett által 2012. június 13-án a rendőrségre eljuttatott beadvány nem tekinthető olyan nyilatkozatnak, amelyben a jogosult egyértelműen az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kezdeményezte volna. Önmagában az a tény, hogy a sértett beadványát a rendőrségnek címezte, még nem jelenti azt, hogy magánindítványt kívánt előterjeszteni.

A védő kitért rá: a magánindítvány hiányát utóbb a rendőrség is észlelte, ezért nyilatkoztatta a sértetteket, azonban e nyilatkozatok már – álláspontja szerint – magánindítványként elkésettek.

Írásban tett észrevételt az ügyészi indítványra F. G.-né terhelt is.

Az ebben foglaltak szerint az F.-K. R. és férje által írt beadvány nem magánindítvány, mert a városi rendőrkapitánynak címezték. Annak logikáját zavarosnak tartotta, mert álláspontja szerint férjét is megnevezték elkövetőként, míg később kérdésre a magánvádoló úgy

nyilatkozott, hogy vele nem volt konfliktusa, továbbá az ügghöz nem tartozó részletekre is kitért.

Tételesen kimutatta, az egyes tanúk vallomásában milyen egyforma kifejezések voltak megtalálhatóak, ezek pedig - a terhelti álláspont szerint - a tanúk összebeszélését valószínűsítik.

Sérelmezte, hogy bizonyítási indítványait az alapeljárásban nem vették figyelembe, valamint a feljelentésnek azon részét és az ügyészi indítvány - ezt idéző - 2. oldala utolsó bekezdését, mely szerint férje is részt vett a vád tárgyává tett magatartás tanúsításában.

Minderre tekintettel a terhelt a „per megszüntetését”, valamint a bűnügyi nyilvántartásból a rá vonatkozó adatok törlését kérte.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatát a Be. 373. § (1) bekezdés I. pont b) vagy c) alpontjában, illetve II.-IV. pontjában foglalt eljárási szabálysértések valamelyikével hozta meg. A Be. 373. § (1) bekezdés I. pont b) alpontja szerinti feltétlen eljárási szabálysértés, ha a bíróság az eljárás lefolytatásához szükséges magánindítvány hiányában hoz ítéletet.

Mind a korábbi Btk. 176/A. § (1) bekezdése, mind a Btk. 222. § (1) bekezdése szerinti zaklatás vétsége - a korábbi Btk. 183. § (1) bekezdése, illetve a jelenlegi Btk. 231. § (2) bekezdése értelmében - csak magánindítványra büntethető.

A Be. 173. § (1) bekezdése szerint magánindítványra üldözendő bűncselekmény miatt csak a jogosult feljelentése alapján indítható büntetőeljárás. A magánindítvány előterjesztőjének bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni. A hivatkozott törvényhely (3) bekezdésének első mondata szerint a magánindítványt attól a naptól számított harminc napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekmény elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett.

Mindezekre tekintettel jelen ügyben az alábbiak állapíthatók meg.

A védő indítványában törvényes felülvizsgálati okra hivatkozott; ezért azt a Kúria érdemben elbírálta.

Ennek során elsőként arra a védői észrevételre kell kitérni, miszerint az ítélet maga tartalmazza, hogy F.-K. R. nem terjesztett elő magánindítványt, továbbá - tévesen - azt, hogy R. Gy. viszont igen.

Kétséggkívül a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A történeti tényállás megállapítása pedig alapvetően az elsőfokú bíróság feladata, ugyanakkor a Be. 352. § (1) bekezdése módot ad - meghatározott feltételek fennállása esetén - a másodfokú bíróság részére a tényállás helyesbítésére, kiegészítésére, sőt - még szűkebb körben - eltérő tényállás megállapítására is.

A hivatkozott törvényhely (2) bekezdése szerint ilyenkor a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a helyesbített, kiegészített vagy eltérő tényállás alapján bírálja felül. A Be. 423. § (1) bekezdése szempontjából alapul veendő tényállás tehát az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás, amennyiben azt a másodfokú bíróság - a fentiek szerint - nem helyesbítette, nem egészítette ki, vagy nem állapított meg eltérő tényállást. Amennyiben viszont igen, ott a másodfokú bíróság ténymegállapítását kell - az érintetlenül hagyott elsőbírói ténymegállapítások mellett, azokba beépítve - alapul venni.

Jelen esetben a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja szerint, az iratok tartalma alapján helyesbítette az elsőfokú bíróságnak a magánindítványok tekintetében tett iratellenes megállapítását; rögzítette, hogy R.-né P. J. a zaklatás vétsége miatt tett, R. Gy. viszont a rágalmazás vétsége miatt nem tett magánindítványt. A jogerős ítéleti ténymegállapítás tehát - az elsőfokú ítéletben írtakkal szemben - ez.

Ugyanakkor megjegyzi a Kúria, hogy bár az eljáró bíróságnak kötelessége - magánindítványra üldözendő bűncselekmény esetén - a büntethetőség ezen feltételének vizsgálata, és az ítélet indokolásában az e körben tett megállapítást is rögzítenie kell, azonban az mégsem a felülvizsgálat során irányadó történeti tényállás része.

A törvény ugyanis - a korábban írtak szerint - kifejezetten lehetővé teszi a magánindítvány hiányának felülvizsgálat keretében való támadását. Amennyiben a magánindítványra vonatkozó megállapítás a szorosan vett tényálláshoz tartozna, ahhoz még iratellenesége esetén is kötve lenne a Kúria, azaz a felülvizsgálat pusztán arra szorítkozhatna, hogy az ítéleti rendelkezés (bűnösség megállapítása vagy az eljárás megszüntetése) a magánindítvány joghatálya vonatkozásában tett megállapítással összhangban van-e. Az azonban már nem lenne vizsgálható, hogy a magánindítvány

hatályára vagy annak hiányára vonatkozó megállapítás az anyagi és eljárásjogi szabályoknak megfelel-e.

Az érdemi felülbírálat lehetősége tehát csak akkor biztosított, ha a Kúria maga vizsgálja: a bűnösséget megállapító ítélet meghozatalakor joghatályos magánindítvány állt-e rendelkezésére az eljáró bíróságnak.

Jelen esetben megállapítható: a terhelt és a sértettek jól ismerték egymást. A terhelt a terhére rótt cselekmények elkövetési magatartását közvetlenül a sértettekkel szemben, személyesen tanúsította, így a sértettek számára az elkövető kilétének megismerése egybeesik a cselekmények elkövetési idejével.

Kétségek nélkül az irányadó tényállás még a lehetséges pontossággal sem tartalmazza a terhelt terhére rótt cselekmények elkövetési idejét, ugyanakkor a magánindítvány joghatályosságának megítéléséhez szükséges tények az ítéleti tényállás alapján, ténybeli következtetés útján egyértelműen megállapíthatók.

R.-né P. J. tekintetében az irányadó tényállás tartalmazza, miszerint a 2005. évtől kezdődött, háborgatást megvalósító magatartás 2012 nyarától vált napi rendszerességgé. Azt viszont nem tartalmazza a tényállás, hogy a terhelt felrótt magatartása még az ítélet meghozatala előtt véget ért-e, és ha igen, mikor.

Így a Kúria a következőket vette figyelembe: a bíróság a Be. 2. § (1) bekezdése értelmében törvényes vád alapján jár el, és a (3) bekezdés értelmében csak olyan cselekmény miatt dönthet a terhelt büntetőjogi felelősségéről, amelyet a vád tartalmaz.

Ebből következően a vádirat kelte - jelen esetben 2013. április 10. napja - szükségképpen a bírósági eljárásban vizsgálható tények időbeli végső határát is jelenti, mivel az ügyész fogalmilag nem emelhet - és jelen esetben sem emelt - vádat jövőbeni cselekmények miatt.

Ezen túlmenően zaklatás esetében azt is figyelembe kell venni, miszerint a magánindítvány megtételével rögzül, és a felrótt bűncselekmény miatt válik érvényesíthetővé a büntetőjogi igény; más magatartás miatt a büntetőigényt újból érvényesíteni kell (BH 2014.169.). Így büntetőjogilag - e sértett tekintetében - csak a 2013. szeptember 3. napjáig tartó időszakban megvalósult mozzanatok értékelhetők.

A cselekmény kezdő időpontjának meghatározásakor pedig azt kell figyelembe venni, hogy a korábbi Btk. 176/A. §-ában foglalt zaklatást csupán a 2007. évi CLXII. törvény 4. §-a nyilvánította -

2008. január 1-jei hatállyal - bűncselekménnyé.

Ebből következően az irányadó tényállásból az tűnik ki, hogy a terhelt R.-né P. J. sérelmére a terhére rótt magatartást 2005. évtől 2013. április 10-ig folytatta. A büntetőjogi felelősségének alapját képező bűncselekmény elkövetési ideje pedig 2008. január 1. napjától 2013. szeptember 3. napjáig tart.

Nem mond ennek ellent, hogy a jogerős ítéleti tényállás - a 2012 nyarától már rendszeres sértegetéseken túlmenően - egyetlen konkrét eseményt tartalmaz dátumszerűen, mégpedig azt, hogy a terhelt 2012. július 10. napján találkozót kért R.-né P. J.-től, majd miután a sértett erre hajlandónak mutatkozott, ott azt állította, hogy a sértett férje, R. Gy. meg akarta őt erőszakolni.

Ez azonban - összevetve a tényállásban ezt megelőzően írtakkal - korántsem azt jelenti, hogy ez volt a háborgató magatartás utolsó mozzanata; éppen ellenkezőleg, az nem is tartozik a terhelt zaklatás miatti büntetőjogi felelősségét megalapozó tényálláshoz (ezért sem tartotta szükségesnek a Kúria a tényállás lényege kapcsán rögzíteni azt). A sértett ez esetben a találkozóra önként ment el, a terhelt által ott előadottak a terhelt más személy sérelmére elkövetett, más bűncselekmény miatti felelősségét vethetnék fel; R. Gy. azonban rágalmazás vétsége miatt valóban nem tett magánindítványt.

Ezért tehát a 2012. július 10-i esemény a zaklatás elkövetés magatartásába nem illik bele, annak részét - még kevésbé utolsó mozzanatát - nem képezi.

F.-K. R. sértett esetében az ítéleti tényállás azt tartalmazza, hogy a terhelt - ugyancsak napi rendszerességgű - zaklató magatartása 2009. évtől a távoltartás első elrendeléséig, azaz 2012. október 30. napjáig tartott.

Mindebből pedig az következik, hogy a jogerős ítéleti ténymegállapítás szerint a terhelt F.-K. R.-el szemben tanúsított zaklató magatartása 2009. év pontosan meg nem állapítható időszakától 2012. október 30. napjáig tartott, ebből a terhére rótt bűncselekmény elkövetési ideje 2012. augusztus 30-ával zárul.

Ekként tehát egyik sértett magánindítványa sem elkésett, hanem a sértettek azt a sérelmükre elkövetett bűncselekménnyel egy időben, azok folyamatába illeszkedően terjesztették elő.

Így viszont nem felel meg az iratok tartalmának az indítvány azon állítása, miszerint a terhelt a 2012. augusztus 30., illetve 2012. szeptember 3. napját megelőző 30 napos időszakban az irányadó tényállás szerint nem tanúsított háborgató magatartást. A

tényállásban megállapított, napi rendszerességű háborgatás - a fentiek szerint - kétséget kizáróan mindkét sértettel szemben tartott a magánindítványuk előterjesztését megelőző 30 napos időszakban (2012. július 31. - augusztus 30., illetve 2012. augusztus 5. - szeptember 3. napja között) is.

Ennek pedig azért van jelentősége (és ezzel ellentétes részében a másodfokú bíróság jogi indokolása téves), mert a magánindítvány joghatályos voltaához szükséges: mindkét sértett esetében legyen a zaklatás törvényi tényállásába illeszkedő elkövetési magatartásnak olyan mozzanata, amelyet a terhelt ezen 30 napos időszakokon belül valósított meg. Teljes mértékben téves viszont a másodfokon eljáró bíróság azon álláspontja, miszerint büntetőjogi felelősség részeként csak az említett időszakokon belül megvalósított mozzanatok róhatók fel a terheltnek.

A korábbi Btk. 176/A. § (1) bekezdésében [és a jelenlegi Btk. 222. § (1) bekezdésében] foglalt zaklatás vétsége ugyanis huzamosabb jellegű, ismétlődő elkövetési magatartást, azaz rendszeres vagy tartós háborgatást igényel. Így pedig az ekként megvalósított háborgató részcselekvőségek külön-külön nem, csak együttesen merítik ki a bűncselekmény törvényi tényállási elemeit. Ennek megfelelően a rövid időközökkel megvalósított, rendszeres vagy tartós háborgatás: természetes egység.

A törvénytörvény szerzők álláspontjából tehát az következne, hogy a zaklatást megvalósító elkövetési magatartás külön-külön még csak bűncselekménynek sem minősülő egyes mozzanatai miatt kellene 30 naponként magánindítványát előterjesztenie a jogosultnak.

Ezzel szemben a törvény helyes értelmezése szerint a természetes egységet megvalósító bűncselekmény miatt - amennyiben az elkövető személye ismert - a bűncselekmény befejező mozzanatától számított 30 napon belül (így értelemszerűen a tartós vagy rendszeres elkövetéssel párhuzamosan is) terjeszthető elő a magánindítvány. Az viszont valóban szükséges, hogy a magánindítvány előterjesztését megelőző 30 napon belül is valósuljon meg az elkövetési magatartás részét képező mozzanat; ellenkező esetben ugyanis az következne, hogy a bűncselekmény elkövetése már 30 nappal korábban befejeződött, így az azt követően előterjesztett magánindítvány valóban elkésztett lenne.

Jelen esetben viszont - a korábban kifejtettek szerint - nem ez történt. Így az R.-né P. J. által 2012. augusztus 30-án, és az F.-K. R. által 2012. szeptember 3-án előterjesztett magánindítvány joghatályos a természetes egységet képező, több évet felölelő elkövetési magatartás egésze tekintetében.

Megjegyzi a Kúria: folytatólagos egységet alkotó cselekmények

esetén más lenne a jogi helyzet. Ennek oka, hogy a folytatólagos bűncselekmény egyes részselekményei a korábbi Btk. 12. § (2) bekezdése értelmében önállóan is bűncselekménynek minősülnek. Abban - és csak abban - az esetben valóban csak a folytatólagos egység azon részselekményei miatt lehetne a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapítani, melyek külön-külön is joghatályos magánindítvánnyal érintettek (BH 2002.252.). Ugyancsak szükséges további magánindítvány, ha a terhelt a magánindítvány megtétele után is folytatja a zaklatást megvalósító, háborgató magatartását (BH 2014.169.).

Minden egyéb - így jelen - esetben is az egységet alkotó bűncselekmény miatt elegendő egy magánindítvány joghatályos előterjesztése.

Ennélfogva már csupán a teljesség érdekében utal rá a Kúria: osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját abban a tekintetben is, miszerint a V.-i Rendőrkapitányság vezetőjének 2012. június 13-án eljuttatott beadvány mindkét sértett vonatkozásában ugyancsak joghatályos magánindítvány.

A beadványt mindkét sértett aláírta, és abban megjelölték, hogy kinek milyen magatartását sérelmezik; beadványuk végén pedig - a leírtak miatt - a rendőrség eljárását kérték. Az a tény, hogy a beadványt nem a rendőrséghez, mint szervezethez, hanem a helyi kapitányság vezetőjének címezték, teljes mértékben közömbös.

Köztudomású, hogy a rendőrség polgári jogvitákban nem dönthet, de olyan, a rendőrség hatáskörébe tartozó közigazgatási eljárás sem létezik, mely lefolytatásának kérelmezése - a konkrét probléma rendezése végett - az aláírókban felmerülhetett volna. Így az eljárás lefolytatásának kérelmezése egyértelműen büntetőeljárás lefolytatásának igényét foglalta magában; erre utal a beadványnak a helyzet minden más módon való rendezésének kudarcára utaló kitétele is.

A 2012. június 13-i beadvány tehát az abban foglaltak és az addig történtek tekintetében, mindkét sértett vonatkozásában ugyancsak joghatályos magánindítványnak minősülne; mivel azonban a később előterjesztett magánindítványok ugyancsak joghatályosak, és a korábban írtak szerint kiterjednek a teljes korábbi elkövetési időre is, ennek már jogi jelentősége nincs.

A terhelt írásban benyújtott észrevételei túlnyomórészt nem álltak összefüggésben a felülvizsgálat tárgyával; a tényállás megállapítását és az elsőfokú bíróság ahhoz vezető bizonyítékértékelő, tényállás megállapító tevékenységét támadta.

Ugyanakkor a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati

eljárás során a jogerős ítéletben megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítványban nem támadható. Az ilyen tartalmú kifogás nem felel meg továbbá a Be. 416. § (1) bekezdés a)-g) pontjában taxatív felsorolt felülvizsgálati okok egyikének sem. Ezért az abban foglaltak a felülvizsgálat tárgyán kívül estek.

Mindezekre figyelemmel a Kúria - s miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2016. január 13.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
BÉ